

Oreby

Oreby Havn var i 1800-tallet et ladested for købstaden Sakskøbing. Havnen var vanskelig at sejle til pga. af indsnævringen ved Oreby og vanddybden i den smalle Sakskøbing Fjord. Sakskøbing havde en betydelig industri. Så Sakskøbings havneudvalg ansatte en en lods i Oreby omkring 1880. På fotoet ses den lille havn til venstre. Lodshuset skimtes mellem træerne. Foto: Oreby Slot.

Havnen blev skabt som et udskibningsted for Orebygård, eller rettere Oreby Slot, der er et baroni fra 1784 med mange fæstegårde og meget store jordbesiddelser. Derfor var der brug for et udskibningssted til herregårdens og fæstebøndernes afgrøder, især korn. Havnen vidner i dag om slottets tidligere drift, der både omfattede en havn, et toldsted og en privilegeret lods fra 1800-tallet til ind i 1900-tallet. Området er i dag et fint kulturmiljø som et velbevaret klassisk herregårdsmiljø.

Lodshuset blev opført af lodsvæsenet, og Sakskøbings kommunale lods blev i 1919 erstattet af en hjælperlods ved at forflytte den ene af Bandholm Havns to lodser.

Lodsen skulle ikke betale leje for lodshuset, men skulle holde de fornødne fartøjer. Det vides ikke, hvornår lodseriet ved Oreby ophørte.

Fotoet viser et sejlskib ud for Oreby havn, ca 1900. Foto: Sakskøbing Lokalhistoriske Arkiv. Lodsningen blev senere overdraget til Nordlolland Lodseri, Årstallet kendes ikke.

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening

Lokaltaksterne mellem Oreby og Sakskøbing og øerne i Smålandshavet blev for året 1941 fastsat som nedenstående af Lodsvæsenet.

Lokaltakster.

Lodsninger.	Skibe under 100 BRT.	Skibe mellem 100-150 BRT.	Skibe paa og over 150 BRT.
<i>Mellem</i>			
Oreby og Sakskøbing (i Havn)	2	3	4
Staalby (Andy.) og Oreby . . .	6	7	8 ¹ / ₂
Staalby (Andy.) og Sakskø- bing (i Havn)	8	9	12
Staalby (Andy.) og Bandholm (i Havn)	6	7	8 ¹ / ₂
Bandholm og Oreby	2	3	4
Raago og Fæmo	4	4	6

Rejsepengene mellem Sakskøbing og Oreby til lodsens var 3 kr.
Landsætningspengene for landsætning af en lods fra et andet lodseri var 6 kr. om sommeren og 8 kr. om vinteren.